

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1-ső szám. — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.****MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorági-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
latások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Döcögő haladás.

Sokszor megemlékeztünk már az elismerés hangján azokról a törekvésekről, melyek arra vannak irányozva, hogy városunk a fejlődés útján lépésről-lépésre előbbre haladjon. Tagadhatatlan az, hogy a jónak és nemesnek, ha maecénásai nincsenek is, de jóakaratu pártfogói és támogatói nagyon sokan vannak, sőt nincs komoly gondolkozású ember, ki képzeletében ne alkotná meg azt az utat, melyen haladva városunk mielőbb a legmodernebb intézmények birtokába juthatna.

Csak az a baj, hogy a mit egy akar, azt rendszeren nem akarja a másik s így hiányzik az összes jóakaratosokat egybefoglaló kapocs, ezért a közügy szekere nem hogy gyorsan haladna a kitűzött cél felé, de leggyakrabban megakad.

Ezt tapasztaljuk rendszeren ott, hol arról van szó, hogy alkossunk valamit a jövő számára, — s itt nem hallgathatjuk el, hogy az egyénekben végtelen sok önzés lakik, mert a hosszabb időt s nagyobb áldozatokat igénylő alkotásoktól rendszeren azért táznak, mert attól tartunk, hogy annak felvirágzását mi már nem érjük meg.

Roppant sok dolog feneklik meg ezen az önzésen.

Csak nem régen is a városkerti táncz helyiség tárgyalásánál azt hangoztatták, hogy a fiatal hársfák alatt még unokáink sem fognak mulatni. Az impozans tervet pedig nem fogadták el azért, mert sokba kerülne. Mindkettő elég alapos ok arra, hogy a kérdés más módon oldassék meg, de nem elég arra, hogy végképpen elodáztassék. — Pedig az elodázásnak belső rugója az, hogy mindenki a saját egyéni véleményét óhajtaná érvényre juttatni, s a vége ezáltal is az, a mi rendszeren, hogy az a bizonyos szeker megakadt.

Erről eszünkbe jut néhány rég felszínre vetett, de szintén megakadt közügy.

Ott van a kaszinó. Köztudomásu, hogy a mostani helyiségek e célnak nem felelnek meg. A megoldásról százféle versio kering, de komoly tárgyalásra egyik sem került.

Ott van a leányiskola. Már majdnem ott állottunk, hogy csak az alapkövet kell letenni. Négy

év óta mindig keressük azt a telket, melyre az alapkövet letehesük.

Ott van az állandó színház. Még soha sem lebbentették föl azt a kortinát, mely e tündérpalota képét elzárja szemünk elől.

Ott van a gimnázium végkép beszorulva a temető-patak egyik hajlásába, honnan a pedagógiai fantázia soha sem fogja valami más alkalmasabb területre tolni.

Ott van a Tompa-szobor, melyről azt álmodtuk, hogy a millenáris év nem száll őseihez addig, míg e művészi alkotásban szeméi nem gyönyörködnek. Ez az egyetlen ügy, mely nem feneklett meg, s ha ez évben nem is állítjuk föl: a nagy költő szobra nem sokára, talán már a jövő évben mégis állani fog.

És ott van sok minden, a mit beszélgetés közben mindnyájan óhajtunk. Szeretnénk minden téren valami újítást, sőt azt is szeretnők, hogy az utókor alkotásainkról kegyelettel emlékezzen meg. De a sok így- meg úgy szeretnünk rendszeren az a vége, hogy a bennünk lakozó önzés nem találja meg azt a hatást, melyen túl az akaratok egygyé olvadnak.

Oly szerény viszonyok közt, mint a melyek között mi élünk, minden egyszerre effektuálni nem lehet. Válasszunk ki egyet, s erre fordítsuk minden erőnket. Ez a mostani holt idény elég alkalmas arra, hogy a jövőre alkotásokról gondolkozzunk, s ha a vélemények egyesítése után kitűnik, hogy mit kell a legközelebbi jövőben tennünk egyesült erővel, közügyeink ha döcögve is, haladni fognak. Még az is jobb, mint a stagnálás. —

Millenniumi ünnep. Az ország ezer éves fennállásának évfordulóján rendezett ünnepélyek között kiváló helyet foglal a folyó hó 27-én (szombaton) Pusztaszeren tartandó ünnepély, melyen az ott felállítandó nagyszabású emlékmű alapkövet fogják letenni. Tulajdonképen azért emlékeztetjük erre az ünnepélyre lapunk olvasóit és a nagy közönséget, mert városunk képviselőtestülete, mikor a millenáris ünnepélyek módozatait megállapította, a *Perecz Samu* indítványára elhatározta, hogy *mindegyik millenáris ünnepély alkalmából felhívja városunk kö-*

azóta a magyar zene vetélytársalan értelmezőinek tartanak. Ez időtől fogva hírek folyton növekedtek, míg a múlt században tetőpontját érte el az irántuk való lelkesedés; minden főur tartott házában cigánybandát, s a rendezett versenyek alkalmával az volt legbüszkébb, kinek cigánya győzni tudott. Így Tokóli, Beresényi és Rákóczy Ferencz tartottak udvari cigányokat, kik a maguk idejében nem kevésbé voltak országszerető ismeretesek, mint mostani híres zenészeink. 1737-ben Csáki Imre bíbornok Szepesváralján egy nagyszerű cigány-versenyt rendezett, melyen a nevezett főpap udvari cigánya a híres *Barna Miska* nyerte el 11 versenytársa elől a babért. A jelenlevő urak költségén le is festették ott rögtön a győztes muzsikust, s közakarattal magyar Orpheusnak nevezték el, mely czim a Barna elkészített arcképére is föliratott. Ezen Barna Miskának tulajdonították sokan a Rákóczy nóta szerzését is; de legújabbban kiderült, hogy azt Rákóczy udvari zenésze, az öreg Czinka komponálta.

Mindezeket hirre és jelességre fölülmutta egy cigányzó: *Czinka Panna*, ki született 1711-ben, a gömör-megyei Sajó-Gömör nevű helységben, hol atyja Lányi földbirtokos udvari zenésze volt. Czinka Pannának tehát már elődei is híres muzsikusként voltak: nagyatya a Rákóczy-nótát komponálta, két nagybátyja Rodostóban halt meg, mint Rákóczy elváhatatlan kísérője, s bizonyára atya is jeles muzsikusként volt. Korán mutatkozott is a leányban a nagy hajlam, s földesura rozsnyói zenészeket fogadott mellé tanítóknak. De Czinka Panna rövid idő alatt minden mesterén túltett, s 15 éves korában kezét nyújtá egy odaváló kisbögösnek. Ez időtől fogva maga szervezett egy bandát, melynek primása maga a legszebb cigányasszony volt. Híre rövid idő alatt elterjedt, s egész Magyarországon dicsőítették Czinka Pannát. Megfordult Lengyel- és Oláhországban is, mindenütt nagy diadalokat aratva.

Ura és pártfogója jóvoltából egész bandája egyenruhában járt, s a nő, Czinka Panna, férfi-ruhában hegedült kicsiny, de lelkes bandája élén. Hosszas volna el-

zönségét és a közhivatalokat a nemzeti zászlók kitűzésére és házaik feldíszítésére. Ugy látszik, hogy e felhívás késik, azért e helyen hívjuk fel városunk hazafias közönségét arra, hogy e napon külső kifejezését is adjuk az országos ünnepélyben való részvételünknek.

A kiállítás tömeges látogatása.

Mi sem gyakorol oly lélekemelő hatást az igaz magyar honfiszívekre, mint a haza népének tömeges látogatása a kiállításra.

Nagy csoportokban látjuk felvonulni az alföldi román magyar népeit, a tótokat s románokat; s hazánk e különféle nemzetisége mind egyesül az ezeréves haza egy szív és egy lélekkel való ünneplésében.

Tagadhatatlanul igaz az, hogy nem csak a modern haladó kultúra gyökérszárait látjuk ez által egy új talajba elültetve, hanem a magyar nemzeti eszme megerősödését is előmozdítva látjuk e tömeges látogatások által, a melyek útján a legszebb szóoklatoknál is többet használnak a magyar kulturának, a magyar nemzeti eszmének.

Különösen a nemzetiségek azok, a melyekkel szemben komolyan kell vennünk e tömeges *kirándulásokat* s a nem magyar nyelvű nemzetiségeket elvezetjük az érdeklőhöz vezető lelketlen vezetők karmai közül a magyar nemzeti ünnep magasztos színterére, hadd lassák, hogy a magyar Genius mily nemes hivatást teljesít a kultúra nagy mezején, s hogy ennek áldásaiban egyaránt részesedik a magyar, tót, román, vagy bármitéle nép, a mely e hazát lakja és e hon igaz fia.

Az ország minden részéből nagy csoportok sietnek a fővárosba; egyesek, vármegyék, kerületek, közadakozások jótékony segélye, a résztvevők aláírása hozza létre a népies nagy csoportokat, a melyek impozáns tömegben jelennek meg a kiállításon.

Szinte szomorodott szívvel veszünk tudomást e tömeges kirándulásokról.

Hiszen van a mi vármegyénknek is művelődésre képes magyar népe, van vármegyénknek is tót népe, a mely körében a magyar kultúra hatalmának tudatát, az izgatott nyomoruságos kiesinységét mivel sem lehetne jobban dokumentálni, mint hogy ha e jó, értelmes tót népet tömegesen elvinnék a kiállításra.

A magas kormány képviselőjének, kitűnő, tevékeny, szeretett *főispánunk* és a vármegye első tisztviselőjének,

mondani mindazon kitüntetések, melyekkel életében elhalmozták. Erényes és dolgoz, rendszeres életmódja kiváló elismerésben részesült s általánosan szeretve és tisztelve halt meg 1772-ben. Temetésére az egész környék urai mind megjelentek, megadandó kedveltjüknek a végtiszteletet. Halála után tömérdek vers jelent meg dicsőítésére; megénekelték szépségét, virtuozitását, erényeit, szokásait, életét és halálát, még a nyakán levő sebfordást is. Fiaira tekintélyes vagyonot hagyott, mert a mit életében szerzett, azt nem prédálta el. Saját kívánsága szerint fényes egyenruhájában temették el, oldala mellett azon drága Amanti-hegedűvel, melyet egy pártfogójától kapott ajándékba, ujjaiban drága gyűrűkkel. Fiai díszes sarkókat emeltek hamvai fölé, melynek latin fölírata így hangzott:

Csillagokig híres hegedűs, Czinka Panna e sírban
Nyugszik; örök hírnév fedje be szent porait!
Asszony szült engem, de a hirt én szültem e névnek,
Hírem messzire száll, bár ha a sír befödött,
Édes anyántól csak keserű halált örököltem,
En maradéknak hírnevemet adom át.

Tagadhatatlanul ő volt a 18-ik század legnagyobb és legünnepeltebb cigánya s mindenesetre a legszebb primás, kinek kettős érdemét kortársai a legtökéletesebb elismerés és jutalomban részesítették. Játékának hatása kimondhatatlan volt, egy egész ország érzett az ő hegedűjével, dallamai minden szívben visszhangzottak, s sok idő kellett hozzá, míg utódaik újabb termékei leszorították a színpadról. Ő és Bihari a cigányzenészek utóéletlen ideáljai. Sajnos azonban, nincs remény, hogy jelenkori cigányaink őket utánozni csak meg is kísérelnék, a korszellem és romlott ízlés inkább hallgatja Offenbach és Suppé frivol áriáit, s a cseh muzsikusként lelketlen polkáit, mint azon hasonlíthatatlanul szebb dal-
lamokat, melyeket a művelt világ esodálatával tisztelt meg. S ez az oka, hogy a cigányzenészet napról-napra vesz értékében; ök maguk tagadták meg legsajátságosabb jellemvonásukat.

T Á R C Z A.**Czinka Panna.*)**

1711—1712.

Kenderszinszakálu Zsigmond király idejében egy néptörredék vándorolt be a magyar hazába; szegény, műveletlen néptörredék, elkésett raj a nagy népvándorlás anyaközpüjéből; nem hódító szándékkal jöttek, kard helyett kopott hegedűket, ágyuk helyett kopott ezimbalomokat hoztak magukkal. Honnan jöttek, honnan származtak, ki mondhatná meg? A történetíró hasztalan igyekszik e titok arczáról a fátyolt föllebbenteni, nem sikerült az eddig még senkinek, mert maguk az érdekeltek legkevesebbet tudnak önmagukról. Mondják azonban, hogy ök építették Egyiptom évezredes guláit s a nap esőkjára esodás hangokat zengő sphinx rabszolgaságuk pusztuló emlékköve. Nyelvök Indiára utal, mint származásuk helyére, de emléket itt sem hagytak maguk után s a békés hindu még meséiben sem említi rég elszakadt mostoha testvéreit. Nem is tudunk róluk előbb bizonyosat mondani, míg a XV-ik század elején Magyarországra nem költöztek.

Alig telepedtek le itt hazánkban, midőn oly oldalról kezdtek bemutatni tehetségüket, mely csaknem rögtön dicsőséget és honosodási jogot szerzett nekik. Kivették a benszülötték kezéből a zenét, s azt saját modoruk szerint kezdték előadni. A nemzet, mely hivatott zenészeknek kezdé tartani a jövevényeket, nem is kísérle meg tőlük visszahódítani zenéjét, egész a mai napig az ő kezükben van az. Így hallgattak el lassankint a hegedűsök, s azóta a cigány hangszer sírja végig a hazát. Már Tinódi lelkesedve említ egy híres cigány-virtuózt, *Kármán Dömét*, s a 16-ik század végén Thurzó Imre lako-dalmán olyan általános tetszés közt muzsikáltak, hogy

*) Mutatvány Markó Miklós „Cigányzenészek Albuma” című könyvéből.

eszes *alispánunknak* figyelmét jóindulatulag hívjuk fel a tárgyára.

Ők viszont utasíthatnák egyetértőleg a vármegyei tisztikart, első sorban a főszolgabírákat, hogy e tömeges kirándulásokat szervezzék, a vasutakat, a kormányt s a kiállítási igazgatóság által nyújtott előnyöket biztosítsák, s viszont a toborzást a jegyzőségek útján ejtsék meg.

Ily úton létre lehetne könnyen hozni egy impozáns tömeges kirándulást Gömörmegéből is. — minden községből pár kiküldött jelenne meg, kik a honmaradotaknak elregelelnék a látottakat s fejlesztenék ily úton a hazába vetett hitet és reményt.

Ha lehetséges ez más vármegyékben, lehetséges lesz ez nálunk is, s a megyei pánszláv vezetők ellenében a beesületes tót népet jobb útra alig vezethetnénk.

A gömörmegyei tótságnak megjelenése Budapesten a kiállításon nem csak Gömörnek, de országosan minden igaz magyar szívű embernek örömműp lenne.

Egy ilyen szép ünnep talán mégis megérdemelne egy kis fáradságot.

Hírek és vegyesek.

Előfizetési felhívás. Jelen számunk az ápril—jun. évnegyedben utolsó lévén, tisztelettel felhívjuk lapunk olvasóit, eddigi előfizetőit és barátait, hogy az új évnegyedre előfizetéseiket megújítani, illetve lapunkra előfizetni s azt men- nál szélesebb körben terjeszteni sziveskedjenek.

Egyszersmind tisztelettel kérjük mindazokat, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy azt minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Az előfizetési díjak legcélszerűbben posta- utalványon küldhetők be a „Gömör-Kishont kiadó- hivatala“ czímen (Pokorágyi-utca 1. sz.).

Az előfizetési díjak következők:

Negyedévre 2 korona.

Fél évre 4 korona.

Rimaszombat, 1896. június 25.

A „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Alapítvány. A Nemzeti Casino január hóban a hazai közművelődési egyesületek javára 10 000 forintos alapítványt tett. Ez összegből a Gömörmegyei magyar közművelődési egyesület részére 700 frt jutott, melyről Török Bálint közművelődési elnököt a Nemzeti Casino elnöksége következő átiratban értesítette:

A Nemzeti Casino f. évi január hó 26-án tartott közgyűlésében hazánk ezeréves államiségének fenn- állása emlékére a nemzeti fejlődés előmozdítása és a nemzeti nyelv terjesztése czéljaira 10 000 forintot szavazott meg s ez összeg felosztását az igazgatóság és választmányra bízta.

Ezen kulturális alapítvány felosztásánál úgy az igazgatóság, mint a választmányt azon szempont vezérelte, hogy azon egyesületek, melyeknek műkö- dési köre nagyobb területre terjed ki s melyek az adott viszonyok között magasabb hivatásuk teljesí- tésében nagyobb nehézségekkel küzdenek: nagyobb összegű alapítványban részesüljenek.

Ezen elv szigorú megtartása mellett a megsza- vazott 10 000 forint 14 hazai kultur-egylet között osztott föl olyképen, hogy a Gömörmegyei magyar közművelődési-egyesület 700 frt alapítványban része- sült, s úgy ezen mint a többi kult-egyletnekél tett alapítványait a következő feltételekhez kötötte:

1. Hogy ezen 700 frt alapítvány az egyesület vagyonától elkülönítve, örökidőn át mint a „Nemzeti Casino ezredéves alapítványa“ kezeltesék.

2. Hogy a Nemzeti Casino ezredéves alapítvá- nyának kamatai évenként a nemzeti fejlődés elő- mozdítása és a magyar nyelv terjesztése körül ki- váló érdemeket szerzett egyén jutalmazására fordít- tassanak, s hogy e jutalom lehetőleg az egyesület közgyűlésén nyilvánosan osztassék ki, — végre:

A Magyar Nemzet Története.

Szerkeszti Szilágyi Sándor, kiadja az Athenaeum (—III. kötet)

Ha akadémia volnék: megkoszorúzom; ha kul- tuszminiszter volnék: lelkes szavakban hívom fel rá a köztigymelmet; ha gazdag ember volnék: megvennék belőle néhány száz példányt és szétosztanám az arra érdemes, jóra való szegények közt: lévén azonban csak poeta: nem tehetek egyebet, mint odát zengek róla prózában.

Azt. Mert ez a vállalat jóval több mint egy könyv- kiadó társaság üzleti gondolata, — ez egy ideális eszme testté formálása, egy nemes, nagy és szép cselekedet, méltó ahhoz az alkalomhoz, a mely szülte, az ezredév ünnepéhez.

Jó és balszerenese közt megértük ezt a nagy év- fordulót s most ünnepre készülünk. Ennek az ünnepnek meglesz a maga hivatalos része: ezt az állam csinálja; lesznek koczázatai, nyeresége, vesztesége: ez a kerekedő s vállalkozó világ dolga, de lesznek megható momen- tumai is s ezekben fog igazában megnyilatkozni a nemzet egyénisége, komoly és mély kedélye.

Megbocsáthatatlan hibának tartom, hogy a Vágó- féle diszmenet pompás tervét elejtették. Ezer év hatal- mas története hullámlzott és hőmpolygott volna végig előttünk, megjelenítve nagyszerű képekben, lélekfelemelő látványosságban. Magával ragadta volna az idegen szem- lélőt s jobban megmagyarázta volna neki multunkat, mint bármely történeti kiállítás. — nekünk, magyarok- nak pedig minden egyébbel fölérő dicsőség ragyogása lett volna. Lelkünk minden idejét besugárzó valóság, nemzedékekre kiható nagy jótétemény.

Vége van. Kimarad az ünnepi programmból.

Mi pótolhatja?

Ha valami: úgy az Athenaeum roppant vállalata, mely szintén nem egyéb, mint e diadalmas, magát min- szontagságokon keresztül küzdő mult megrögzítése, kik egyuttal lelkes hazafiak is,

3. Hogy a t. egyesüle annak nevét, ki ez alapítvány kamatában részesült, a Nemzeti Casino igazgatóságával évenként közölje.

Midőn felkérjük a tisztelt Elnökséget, hogy az alapító-oklevelet a fenti három pontban foglaltak figyelembe tartásával két példányban kiállítani s azokat aláírva hozzánk aláírás végett beküldeni sziveskedjék, egyalkalommal értesítjük a t. Elnökséget, hogy az alapítványi levelek kiállítása, illetve aláírása után az alapítványi összeget azonnal folyósítani fogjuk.

Hazafias üdvözléssel

Budapest, 1896. június 12.

Vak Mihály, Gróf Eszterházy Mihály, titkár, elnök, igazgató.

A király a közművelődési pavilonban.

A mult héten ő felsége kiállítási körutján a sajtó és a közművelődés pavilonjában is hosszasan időzött, s meg- tekintette a Gömörmegyei közművelődési egyesület által ki- állított sok szép tárgyat is. A Felvidéki magyar közmű- velődési egyesület kiállítását tüzeten megnézte s itt Lőrinczy György, a F. M. K. E. jeles titkára, — kit Széll Kálmán mutatott be ő felségének — kalauzolta a királyt, s szolgált neki felvilágosítással a kiállított szép tárgyak felől.

Érettségi vizsga. Ma kezdődik a szóbeli érettségi vizsga, melyre negyven tanuló jelentkezett. A vizsgá- ló bizottság elnöke Martinyi József nyíregyházi igazgató tanár, a kormányt Csiky Kálmán műgyemtemi tanár képviseli. A szóbeli vizsga eredménye, a jelentkezők nagy számát tekintve, csak szombaton este vagy vasárnap reg- gel lesz kihirdethető, a mennyiben törvény szerint na- pokként csak 12 tanuló lehet kihallgatni. Evvel kaposo- ltaban megemlítjük, hogy a pótló és javító érettségi vizsgálatok szeptember első napjaiban ugyancsak Rima- szombatban fognak megtartatni.

Bőkezű főúr. Andrásy Dénes gróf, ki dus jö- vedelmének legnagyobb részét állandóan jótékonycélra fordítja, újabb adományai révén ismét okot szolgáltatott arra, hogy neve az elismerés aranykönyvébe feljegyeztes- sék. Ériesülésünk szerint a nemes gróf adományainak gazdag sorozatát, melyről a mult hónapban megemlékez- tünk, azóta a következőkkel szaporította: a nagymihályi közkörházra 2000 frt, a lúcskai ref. iskolának 200 frt, a varbócei templomra 300 frt, a lasztócei templomra és is- kolára 200 frt, a szeremesi templomra és iskolára 3000 frt, a nadabulai tüzkarosultaknak 600 frt, a k.-h.-hosszuréti templom javítására 6700 frt, a rozsnói kálvárián lévő szent sirra 200 forint, a királynépi toronyra 500 forint, a dobsinai iskolára és templomra 1000 frt, többeknek 50—100—200—300 frtjával 1000 frt, Tiba-Lekenye ag. ev. egyházközségnek 1000 frt. Összesen: 16.700 forint. Multkori kimutatásunkkal együtt a nemes lelkű főúrnak ez évi adományai, melyekről mi emlékeztünk meg, meg- haladják a 40.000 frtot.

Gyászbeszéd. Megrendítő gyász sújtotta le megyénk több elokelő családját Fornét Gyuláné szül. Diószeghy Piroksa halálával kit a kérelhetetlen véget ifjúságának virágában szakított ki szerető családjának karjai közül. Még alig volt 27 éves, alig töltött 4 évet a kedves esalá- di fészekben, alig élvezte az édes anyai örmök boldog- ságát s már is el kellett távozni abba a másik hazába, honnan eszményi alakját az özvegyen maradt férjnek bá- nata s az árván maradt kis leánykának álma fogja visz- savorázsolni az elhagyott fészekbe. A mélyen sújtott család fájdalmában osztozik az ismerősök és barátok egész serege, Gömörmegye intelligenciájának java része. A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Fornét Gyula maga és kis leánya: Fornét Kle- mentina nevében; — özv. Diószeghy Zsigmondné szül. Vadnay Piroksa; — Diószeghy Amália: Dió- szeghy Zsigmond, László és Dezső; — Fornét Jenő és neje báró Vésey Erzsébet; továbbá gyermekeik: özv. Makray Jozsefné szül. Fornét Klementina és gyermekei: Makray Jenő, Klementin, Aladár és Erzsébet; — Fornét Erzsébet és Fornét Anna férje- zett Spengel Sándorné tájadalomtól megtört szívvel jelentik forrón szeretett neje, édes anyja, leánya, huga, testvérik, menyik és sógoronők *Fornét Gyuláné* szül. Diószeghy Piroksának élete 27-ik, boldog házasságuk 4-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei

állottak össze, hogy egy nagy aranyu s a történetírás újabb követelményeinek mindenben megfelelő munkában beszámoljanak nemzetünk ezer éves multjáról s az új ezer év küszöbén álló nemzedéknek bölcs okulásul el- mondva, elbeszélve mindent, hitet adjanak, utat mutas- sanak a jövő felé.

Eddigélle három vaskos kötet jelent meg a tiz kö- tetre tervezett vállalatból. Imponáló, hatalmas kötetek, melyek már külső kiállításukkal is magukra vonják a figyelmet s méltán bámulatot keltenek. Mintha mindegyik kötet egy-egy századot akarna megjelölni a halhatatlan idők folyamában, mintha mindegyik egy-egy nagy kor- szak határköve volna, tömör emlékoszlopként sorakoznak egymás mellé.

Nem lehet az kis nemzet, a melyiknek ilyen nagy története van. Tervezők jól teszik, hogy ily széles alapo- kon akarják felépíteni multunk dicső és tanulságos esz- ményeinek e monumentális épületét, legyen ez csakugyan pantheonja a nemzeti nagyságnak, tanúsága régi dicső- ségünknek, temploma hazaszeretettünknek, s új erők, új élet kuforrása.

Órül a lelkem, mikor magam előtt látom ezt a biztos terv szerint megindult nagy munkát, mely külön- ben is régi mulasztásokat van hivatva kipótolni és aktuá- lisabb időben nem jelenhetett volna meg, mint most. Ez a lelkes könyv lelkesít engem is s megjelenése igazi ünnepem nekem, a ki csak egyért tudok igazán rajon- gani: a kulturáért; azokért a tényezőkért, melyek az embert továbbsegítik szellemi fejlődése nagy útján.

Üdv ezeknek a derék tudósoknak, kik ősz hajjal és fiatal lélekkel ily dicső munkára vállalkoztak s nem üres szóval, gyarló hühéval, de egy eléggé nem magasz- talható, fényes tettel járulnak ünnepünkhez, hogy ez igazi ünnepé lehessen s élő termékenyítő eszmékben, jellemző és ragyogó képekben örökítik meg a hazát a haza számára!

Legyen áldás a munkájukon!

Endrődi Sándor.

Feleden, folyó évi június hó 25-én lesznek — d. u. 4 órakor — az ev. ref. egyház szertartásai szerint a feledi ev. ref. templomból a családi sírboltban örök nyugalomra helyezve. Áldás és béke lebegjen porai felett! — Feled, 1896. évi június hó 23-án.

Uj főgymnasiumi igazgató. A helybeli egy. prot. főgymnasium igazgató-választmányja június hó 17-én, szerdán délután ülést tartott, melyen az iskolai ösztön- díjak elintézése után megválasztotta a következő három éves egyklusra a gymnasium igazgatóját. A sor ezuttal a kálvinista tanárokon volt s ezek közül az ifjabb generatio valamelyik tagjának lehetnek volna kilitásai a díszes ál- lársra, azonban ez alkalommal eltértek a sorrendtől, me- lyet egy félszázados szokás szentesített s a testület egy régebbi, tapasztaltabb tagját választották meg most már másodsor a Bodor István személyében, ki e választás értelmében három évig fogja kormányozni a főgymnasium hajóját. Az új igazgató személye s kormányzó talentumai ellen bizonyára nem lehet kifogása senkinek s miután egy faite accompli-val állunk szemben, az ellenkező véle- ménynek már csak azért is el kell nemulnia, hogy ne tűnjék fel úgy, mintha személyes érdekek sugallának. Mind e mellett újságírói tisztünkől kifolyólag nem mul- laszthatjuk el felemlíteni, hogy e választás meglepetést keltett, amennyiben általában azt lehetett remélni, hogy az ifjabb generatio buzgósa iránt, mely az idősebbek- nek az utóbbi decenniumban buzgón segédkezett, az igazgató-választmány az által fejezi ki elismerését, hogy pá- lyafutásuk közepén tevékenységük terét kiszélesíti. Külön- ben az ügy érdemére vonatkozólag mindenki szivesen elismeri, hogy gymnasiumunk új igazgatója feladatát jól ismeri s a fejlődés stádiumában lévő tanintézet minden külső és belső viszonyaiban az eddigi gyakorlatból is any- nyira jártas, hogy a vezetésére bizott gymnasium sorsa elé úgy az igazgató-választmány, mint a közönség teljes megnyugvással tekinthet.

A gömöri ág. ev. esperesség egyháza közül a következő egyházak kaptak államsegélyt: Meleghegy 117 frt, Ratkó-Palom 94 frt, Rónapatak 195 frt, Poprőcs 191 frt és Ratkó-Zófelhava 194 frt

Katonai hírek. Ulrich Vilmos ezredes dandárpa- rancsnok f. hó 21-én Kassáról városunkba érkezett. A Három Rőzsa szálloda előtt *Kovács* őrnagy és *Schwara* hadnagy fogadták a vendéget, ki másnap délelőtt a nagy gyakorló- téren szemlét tartott a legénység felett. 23-án délelőtt meglekintette a laktanyákat s 24-én elutazott. — A hely- ben állomásozó 17. tüzérezred tisztikara két új taggal szaporodott: *Partsch* főhadnagy és *Wimmer* hadnagy ugyanis ide helyeztetek át, míg *Mentzar* főhadnagy a Kassán levő s a 17. tüzérezredhez tartozó 4-ik üteghez helyeztetett át.

Pánszláv tüntetés Tiszolozon. A mi derék tótjaink úgy látszik nem térnek a bőriükben s minden kínálkozó alkalmat felhasználnak, hogy a magyarság el- leni gyűlöletüknek nem csak gondolatok és szavakban, hanem külsőleg tettkében is kifejezést adjanak. Ugy lát- szik nem elégedtek meg azzal, hogy a május 10-iki mil- lennaris ünnepély alkalmából a tiszolozsi magyar kaszinóra kitétt nemzeti zászlót letépték és bemoesolták, hanem még nagyobb dicsőségre vágytak s a f. hó 16-án meg- tartott evangélikus iskolai júnialison tüntetőleg kifejezni óhajtották azt, hogy ők nem csak a magyarságnak elke- seredett ellenségei, hanem a panszlavizmuskak nyilváno- san elismert lelkes hívei. A majlilit megelőzőleg az ev. tanulók a tanítók és a vezérferfiak vezetése alatt 5 drb tót színű zászló alatt körüljárták a várost, a fiu tanulók tót színű kokárdákat, a lányok pedig ugyanilyen színű szalagokat viseltek fejükön. A tót zászlókat Dr. Daxner Samu fia, Daxner Iván fia és leánya, Kl-mentis Lajos ág. ev. tanító fia és Brádnyan Lajos ág. ev. tanító leánya vitték. Az esetről a tiszolozsi m. kir. esendőség távira- tilag értesítette a nyustyai főszolgabírói hivatalt, mely táviratilag nyomban intézkedett a zászlók elkoboztatása iránt. A esendőség a tót zászlókat tüstént elkobozta s azokat a feljelentés kapasan a szolgabírói hivatalhoz el- küldte mely az illetékes intézkedés végett az iratokat a zászlókkal együtt a helybeli kir. járásbírószághoz tette át. A tót atyafiak, úgy halljuk, zokon vették a hatósági be- avatkozást s állítólagos sérelmük orvoslása végett a bel- ügyminiszterhez fordultak.

Évzáró ünnepély. A helybeli polgári leányis- kola évzáró ünnepélye f. hó 20-án d. e. 11 órakor ment végre a város polgármestere, iskolaszéke, s nagy számu szülők és érdeklődő közönség jelenlétében az ág. ev. temp- lomban, melyet e czélra az egyház előjárósága volt szives átengedni. A műsor 12 számból állt, mely Nagy Fe- renez iskolaszéki elnök bezáró beszédjével véget ért. Ugy az énekek, mint a szavalatok kellemes hatással vol- tak a hallgatóságra, s újabb jelét adta ezen ifju intézet annak, hogy a nagyközönség pártfogására méltó, s fel- adatának nemesak a realis tárgyak tanítása által felel meg, hanem a szépművészetek terén is kellő gondozás- ban részesülnek a növendékek. Kívánjuk, hogy ezen sok áldozattal fentartott intézet hova-tovább virágozzék.

Dimissio. A tanévet bezáró vizsgák városunkban is befejeztettek s ifjúságunk két egész hónapig arany- szabadságot élvez. Főgymnasiumunkban az évet bezáró ünnepély a szokásos módon szombaton délelőtt folyt le, mely alkalommal a nagy tornateremben összesereglett ifjúság elénekelt a „Jövel szentlélek uristen“ kezdetű egyházi éneket, Szathmáry József tanár gyönyörű imában adott hálát az ezek urának a tanév szerenese befejezé- séért, Fabry János igazgató pedig a tanév fontosabb eseményeit feltüntető beszéd kíséretében kiosztotta az ösztöndíjakat és jutalmakat. Több mint 40 tanuló része- sül résztint pénz, résztint könyv jutalomban. Iskolánk a lefolyt évben 300 frton felüli készpénzt adott ösztön- díjakra, mely összeg a tandíjelengedésekkel és tápintézeti kedvezményekkel együtt ezer forintig emelkedik.

Megeyi tisztviselők vasuti kedvezményei. Mint a fővárosi lapokból értesülünk, a minisztertanács Debreczen város kérvénye folytán elhatározta, hogy a vármegyék és a törvényhatósági joggal felruházott vá- rosok hivatalos esküt tett tisztviselői július hó 1-től ugyanazon vasuti kedvezményben fognak részesülni, me- lyeket az állami tisztviselők élveznek, vagyis arézképes igazolvány előmutatása mellett alacsonyabb kocsiosztályra váltott jeggyel magasabb kocsiosztályon utazhatnak. Te- hát 3-ad osztályu jeggyel 2-ikon, 2-od oszt. jeggyel 1-ső osztályon.

Orvosi kinevezés. Borbély László a rimamurány-salgótarjáni vasúti-egyesület vezérigazgatója — mint halljuk — az ózdi előnyös javadalmazásu orvosi állásra a sok pályázó közül dr. Uthy István derék fiatal orvost, a sok pályázó közül r. k. kántor-tanító öcsését nevezte ki.

Nyilatkozat. Feketéné Otte Hedvig alálással egy ezafolat-forma nyilatkozatot vettünk, melyben a helybeli polg. leányiskola igazgatója multkorú vezérézifünk amaz állítását igyekszik megzafolni, hogy a leányiskolában az idén nem tartják meg a szokásos évszázó ünnepélyt. Ha a nyilatkozat csupán ama tény konstatálásán marad, hogy az általunk elmaradtnak jelzett iskolai ünnepély folyó hó 20-án d. e. 11 órakor az ág. ev. templomban nyilvánosan megtartott: részünkről a dolgot befejezettnek tekintettük volna. De a nyilatkozat tovább megy, s arról a magaslátról, melyről némely nagyúrak szoktak alantasaikkal beszélni, lezékét ad nekünk az újságírásról. Azt állítja, hogy nem olvastuk el saját lapunkat, melyben a kérdéses ünnepély előre jelezve volt. — hogy nem vettünk tudomást az iskolaszék számára stenografált (talán litografált?) vizsarendről, hogy nem fordultunk kellő felvilágosítás céljából a tantestület valamelyik tagjához, s hogy menle-mondák után indulva, helytelen információ alapján itélkeztünk. Végül felemlíti, hogy a növendékek készületességéről szóló nyilatkozat teljesen valótlan. E meglezékzítés daczára is kénytelenek vagyunk állításainknak java részét fenntartani. Az ügy kiindulási pontja az a bizonyos iskolaszéki ülés, melyen a leányiskola igazgatója, szavahihető egyének állításá szerint, a záróünnepély elmaradását növendékeink gyenge-ségére hivatkozva, *önmagá ohaította*. Ha ez igaz, meg kell állania mindannak, a mi e nyilatkozaton felel, s mi újságírói hivatást teljesítettünk, midőn egy nagy áldozatokkal tartott intézet igazgatójának nyilatkozatával foglalkoztunk. Nem bántottunk senkit, s bár határozotabb alakban is megtehettük volna észrevételeinket, ép azért öltöztettük az „azt mondják“ és „beszélnek“ alakjába megjegyzéseinket, hogy az igazgatójának objektív ellenvetéseire módot és alkalmat adjunk. Most tehát csak az a kérdés: megtette-e az igazgató azt a bizonyos nyilatkozatot, vagy nem? Ezt azok tudhatják legjobban, kik az iskolaszéki ülésen jelen voltak: mi legfeljebb Tinódy Sebestyénre hivatkozhatunk, ki jóhiszeműségét e szavakkal támogatja: „Az mi keveset írtunk, igazat írtunk. Ha pedig vétők volna benne, ne én vétőknek tulajdonítsák, hanem az kikkel értékötünk“ És a régi idők e derék krónikása csak szavahihető egyénekkel értekezett. Ily körülmények között mi sem lehet természetesebb annál, hogy a közügy érdekében szót emeltünk, a minnek meg is volt kellő eredménye. Még csak azt jegyezzük meg, hogy minden köztintzémény a közvélemény jogosult bírá-lata alatt áll s e bírálatot nem kerülheti el a leányiskola sem, melyre közönségünknek annyival nagyobb joga van, mert a sajátjából tartja fönn. Mi nem vontuk kétségbe, hogy e tanintézet a kor színvonalán van, s hisszük, hogy a mostani derék tantestület a színvonalon meg is tartja, csupán föltételezen adtuk kifejezést ama sajnálatunknak, ha az évszázó ünnepély egy szállongó hír alapján elmaradna. Nem maradt el. A dolog rendben van, Európa esendben lehet.

Halálozás. A lapunkhoz Budapestről érkezett gyászjelentés szerint súlyos csapás érte *Netkovszky Adolf* kir. tanácsos, győri pénzügyigazgatót, ki társaságunknak sokáig kedves és rokonszenves tagja volt. Fia: Ernő, f. hó 18-án Budapestben 21 éves korában elhunyt. A mélyen سوított szülők gyászában városunk közönsége köréből bizonyára sokan öszinte részvétellel osztoznak. A korán elhunyt derék, törekvő fiatal embert f. hó 20-án Budapestben nagy részvét mellett temették el. A család a következő gyászjelentést adta ki: *Netkovszky Adolf* és neje szül. *Temple Zsófia*, mint szülők, *Netkovszky Albert*, *Paula* és *Margit*, mint testvérek, egy a maguk, valamint az összes rokonság nevében fajtáldalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett, felejthetetlen kedves fiuk, illetőleg jó testvér és rokon *Netkovszky Ernő* tanárjelölt, hosszas és kínos szenvedés után f. évi június hó 18-án reggeli 6 órakor, életének 21-ik évében jobb létre szenderült. A drága elhunytak földi maradványai f. évi június hó 20-án délután 5 órakor fognak a gyászházban: II. kerület, alsó-vízváros, Donáti-utca 14 szám alatt a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a farkastéri sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. évi június hó 24-én d. e. 10 órakor fog az alsó-vízvárosi szt. Erzsébetről címzett plébánia templomban az Urnak bemutatni. Budapest, 1896. június 18. Béke hamvaira!

Érettségi vizsga után a levizsgázott ifjuság a „Tompaszobor“ javára a „Három Rózsa“ vendéglő nagytermében jótékonyezélu zártkörű táncmulatságot rendez, melyre esinonasan kiállított meghívót küldött szét a rendezőség: *Bahery Viktor*, *Bódi Béla*, *Bránszky László*, *Dálnoky László*, *Dienes Gyula*, *Gélb Mór*, *Gróó Béla*, *Horváth Gyula*, *Hritz Dániel*, *Huszth Aladár*, *Istók Zoltán*, *Izák Milán*, *Klaniczay Kálmán*, *Klimó Béla*, *Kozák István*, *Kún Aladár*, *Lökös Sándor*, *Magyar József*, *Madarász József*, *Mátyás Aladár*, *Perez József*, *Polsz Erhard*, *Pour Richard*, *Róth Gyula*, *Sárány József*, *Schweitzer Miksa*, *Singer Leo*, *Szakall Miklós*, *Török István*, *Törkoly József*, *Wagner Elek*, *Zabajkiewicz Ármin*. Beléptidij 1 frt, családijegy 2 frt. Felülfizetéseket a jótékonyezélu közönnettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. Kezdeté 9 órakor. Ugy halljuk, hogy a résztvevő hölgyeknek kedves meglepetést készít a figyelmes rendezőség.

Királyi kegyelem. A millennium alkalmából a király alkotmányos jogával élén, több eliteltnek, kik jó magaviseletükkel megérdemelték, megkegyelmézt. A helybeli fogházban elhelyezett rabok közül is kettőnek virradt fel a felség kegyelméből a szabadság hajnala. — *Gürtl Mária* és *Jónás Rudolf* voltak ezek, kiket a kiküldött bizottság a kegyelemre méltóknak talált és feltejesztett. A két rab immár élvezi az arany szabadságot.

A kereskedő ifjak együletének mult vasárnapra tervezett mulatságot a kedvezőtlen, esős idő miatt nem lehetett megtartani. Az újabb terminust még nem tudjuk.

Ujantárvölgyön folyó hó 18-án volt az évszázó vizsga megtartva, melyen a helybelieken kívüli számos vidéki is jelen volt. *Golda Lipót* Gömörmegye egyik legjelesebb tanítójának van elismerve, és méltán, mert oly eredményt, a melyet vizsgáján láttunk, kevés tanító képes felmutatni. Tanítványai már a második osztályban

beszélnek a magyar nyelvet. Idegen ajku népiskolákban a vallástannal magyar tanítása ütökzik a legnagyobb nehézségekbe. *Golda* a vallástannal is már az első osztályban magyarul tanítja, s öröm volt hallgatni ez osztály apró növendékeinek bibliatörténeteit, melyekre rajzokkal, szemléltetéssel, könnyen tanítja meg növendékeit. A nagyobb osztályokban minden tantárgyból, de különösen számtanból annyit vesz elő, hogy osztott iskolai tanítóinak is díeseretére válhék.

A kisderek mulatsága. A helybeli „Gizella“ kisdéolvó-intézet f. hó 28-ikán tartja a Széchenyi kertben szokásos nyári mulatságot, melyen az apróságok szavalással, társasjátékokkal és táncszal fogják szórakoztatni a közönséget. Belépti-dij: 20 kr. Kezdeté d. n. 3 órakor.

A „Három-Rózsa“ átalakítása. Végre megértük azt is, hogy a Rózsa szálloda piszkos, füstös, visszataszító étterme és kávéháza újmezt öltött, s azoknak kik, e helyiségek látogatására utalva vannak, barátságos, igazán kellemes szórakozó helyül szolgál. A padlók megújították, s a helyiségek újra festettek, tiszták, világosak, s a bérlő Gömöri Ele, ki a város csekély támogatása mellett, óriási befektetésekkel renovája az épületet, csakhamar átadja a használatnak. Most a szálloda szobáit renováltatja a bérlő, újra festeti, s modern batorzattal látja el; ugy, hogy a város első szállodája a bérlő öcséretes fáradozása és áldozatkészsége folytán méltó díszére és teljes kényelmére fog szolgálni a szórakozó és az utazó közönségnek.

Millenniumi emlékkoronák. A legkedvesebb emlékei a millennium szép évének bizonyára a pompás veresű, díszes millenniumi emlékkoronák maradnak. Magyarországon még aligha vérték ilyen nagy számban emnyire szép és nemes izlésű érmeket, mint ezek. Korona nagysága van az érmeknek, s tiszta ezüsből való. Az egyik oldalon a legszeretettebb király legújabb és legjobb mellképe látható, fején Szent István koronájával. A másik oldalon honalapító *Árpád* fejedelem lovat vezető kantáron a magyar Góniusz, megmutatva neki az utat az új hazába. A verérek követik az első fedelmet hazakereső útján. Az érmek különös szépségét a verési mód adja meg. Körmőzébányán, az állami pénzverőből kerülnek ki ezek a pénzérek, s esodálatos lágy, mesterséges platina van rajtuk. Ezek az érmek — örökre való emlékei a millennium nagy évének — esinos tokokban mindentelé kaphatók a kiállításon és az ország minden más pontján levő elarusító helyeken.

A Diana fürdő átalakítása serényen folyik. Az egyes fürdőszobák egész modern berendezésűek, tiszták, a falak megfelelő magasságban a kádak körül olajfestékekkel festettek, szóval az egész fürdőház esinos lesz, s vonzani fogja azt a közönséget, melynek eddig megborzongott a háta, mikor a barátságtalan szobákba belépett. Szivesen ismerjük el és örömmel konstatáljuk, hogy a fürdőépület rendbe hozatalának főérdeme vármegyénk jeles főorvosát: *Dr. Szabó Samut* illeti, ki a képviselőtestület közgyűlésén erélyesen sürgette a régóta vajdó ügy megoldását.

Adótárgyalás. A III. oszt. kereseti adó tárgyalása Rimaszombatra nézve a városháza nagytermében f. hó 26—27-ikén, pénteken és szombaton tartatik meg. Ugy halljuk, hogy az elégedetlenség és az adók túlságos felemelése miatt az elkeseredés általános, s ugyancsak melege lesz a bizottságnak, melynek tárgyalosságáról különben meg vagyunk győződve, s hisszük, hogy az adózó s mindenfelől erősen igénybevetett közönséggel szemben méltányos lesz. — A kincstár képviselője *Brukner Ferencz*, kit a törvény rideg betűi mellett kétségkívül a humanitás magasatos érzete is vezetni fog az adó megállapításánál.

Tömeges felrándulások. Az ezredéves kiállításon épített tömeglakások, ahol ezer ember fér el egyszerre, napról-napra folyton tele vannak. A földmivelők, kiknek a mult hetekben rövid pihenőjük volt, a nagy mezei munka közben, ezrével használták fel az alkalmat a kiállítás megtekintésére. Fényes ellátásban volt valamennyinek része, olyan olcsó árakon, hogy szinte hihetetlen. Tíz krajczár a napi szállásuk, tíz kr. az ebédjük, mely levesből, húsból, főzelékből vagy tésztából áll. S ezt a 10 krajczáros ebédet méltóságos és kegyelmes aszszonyok főzik és kínálják a föld népének, s olyan tiszta, rendes a konyha, olyan kitűnően izletes az étel, hogy főuri asztalra is lehetne találni. A kisiparosok tömeges felrándulása csak ezután indulhat meg teljes erővel, mert most már az iskolák bezárása után az igazgatóságnak rendelkezésére állanak a tömeglakások oly nagy számban, hogy nagyobb csoportokat is kényelmesen elszállásolhat. De figyelembe vette az igazgatóság a kereskedelmi- és iparkamarák felirataiban előadott azt a kívánságot is, hogy a kisiparosok nem tudják a kiállítást két napon át kellő alaposzággal tanulmányozni, s arra legalább is négy nap szükséges: ezért elhatározta, hogy ezentul a kisiparosoknak nyújtott kedvezményeket négy napra terjeszti ki, főként tekintetbe véve azt a buzgóságot, melylyel a kisiparosok a kiállítást tanulmányozzák s abból tanulságot meríteni igyekeznek.

Gyilkos villámcsapás. Osgyánban a legutóbb nálunk is dühöngött nagy vihar alkalmával a villám *Luzénszky báró* egyik béresét agyonütötte. A közelben lévők mondják, hogy véletlenül épen egy nagyot káromkodott az atyafi, a végszót azonban a gyilkos villám adta meg egy nagy dördülés kíséretében.

Banderisták megörökítve. A jun. 8-iki hódoló díszmenetben résztvevő gömöri banderisták közül *Farkas Ábrahám*, *Farkas Zoltán* és *Hámos Aladár* pompás díszöltözetükben megörökítették magukat *Andrássy László* helybeli kitűnő fényképezőnk által, ki valóságos remekelt a gyönyörű, művésziesen kidolgozott kepekkel, melyek a megszólalásig híven mutatják be a daliás alakokat. A szép képek megtekinthetők *Andrássy László* műtermében.

Talált hullák. A mult héten városunk határában egy zeheryei ember hulláját találták meg. Beszállították a közkörház hullaházába, honnan az orvosrendőri boncolás után a természetes halállal kimult ember hulláját eltemették. — Ugyancsak e napokban *Lukovistyén*, a falu határában elterülő mezőn, a kutban, melyből a falu népe inni szokott, egy odaváló ember hulláját találta meg egy cigány, ki épen vizet akart meríteni. Mikor meglátta az emberi hullát a vízben, észnélkül szaladásnak indult s fellármázta a falu népét, mely aztán kihuzta a megfuladt ember tetemét.

A díjnoksegélyző egyesület július hó 5-ikén, a szabadkai erdőben rendez nyári mulatságot.

Kedvezményes jegyek a kiállításra. A magyar királyi államvasutak a kiállítás alkalmából a VIII-tól XIV-ik vonalszakakra eső összes állomásai személypénztárainál, vagy a városi menetjegy-irodáknak rendkívül kedvezményes árú menetérti 14 napig érvényes „Millennium“ jegyfüzeteket árusít. Ezen jegyfüzetek tartalma a XIV. vonalszakaszban: 1) egy személyvonatra érvényes menetérti utijegy, 2) egy kiállítási- 3) egy „Ós-Budavári“ belépő-jegy, 4) egy ebéd-szelvény, mely a kiállítás, nemkülönböztetve Ós-Budavára területén, valamint a főváros legtöbb elsőrangú vendéglőjében készpénz fizetés helyett elfogadjatik. Amennyiben ezen ebéd-szelvények bármilyen igénybe nem vétetnek, a II. oszt. B. szelvény 90 kr-ért, a III. oszt. C. szelvény pedig 70 kr-ért, egy a kiindulási állomás, valamint Budapest, *Gizella-tér* 4. sz. a. központi pénztárnál visszaváltatnak, 5) egy 1000 koronáról szóló baleset elleni biztosító bérca, 6) egy díszes fővárosi utmutató. Ezekon kívül még egy-egy utalvány van benne, melynek ellenében a „Fesztly-féle körkép“, *Munkácsy* festménye „*Ecce Homo*“, „*Párizsi mulató*“, *Godard*-féle „*Ballon Captif*“, „*Állatkert*“, „*Oculokop*“ stb. látványosságok tetemesen mérsékelt árú belépti díj mellett megtekinthetők. Ily jegyfüzetek árai Budapestre és vissza ebéd-szelvény nélkül a következők: a VIII. vonalszak. II. o. 6 frt 20 kr. III. o. 4 frt — kr. a IX. vonalszak. II. o. 7 frt 20 kr. III. o. 4 frt 50 kr. a X. vonalszak. II. o. 7 frt 70 kr. III. o. 5 frt — kr. a XI. vonalszak. II. o. 8 frt 20 kr. III. o. 5 frt 50 kr. a XII. vonalszak. II. o. 9 frt 30 kr. III. o. 6 frt — kr. a XIII. vonalszak. II. o. 10 frt 30 kr. III. o. 6 frt 50 kr. a XIV. vonalszak. II. o. 11 frt 80 kr. III. o. 8 frt — kr. Gyorsvonatnál a rendes különbözet utánfizetendő, miről az állomási pénztáraknál pótkjegy váltandó.

Közönség köréből.*)

T. Szerkesztő ur!

A napokban véletlenül olvasván a „Rozsnyói Hirdető“ 25-ik számának „Ifjuságunk az ezredéves országos tornaversenyen“ című tárczáját, abban, nem tekintve egyéb lokális természetű dieshymuszokat, a kötelhuzásról is referál.

Engedje meg tek. Szerkesztő ur, hogy ezen versenyre s referádára vonatkozólag észrevételeimet becses lapjában megtehessem.

Igaz, magam sem helyeseltém azt, hogy erre a fontos erőpróba *egy* megyebeli ifjakat állítottak össze, s igaz az is, hogy a rozsnyóiak más intézettel minden valószínűség szerint sikeresebben huztak volna (jó erős csapat volt), de így, bizonyíthatom *Szidanits Ferencz* fővárosi tornatanárral, mint a ki e versenyenél versenybíró volt, hogy a mieink 160 ctm-ter-rel elhuzták a rozsnyóiakat.

A versenyszabályok idevágó §-a szerint, egy méteren felüli elhuzás szükséges, hogy egyik csapat győztes legyen, már pedig 160 ctm. egy méteren felül van.

Igaz az is, hogy sinek is voltak, de ezt kár volt felemlíteni, mert éppen ezen sineknek köszönheték a rozsnyóiak azt, hogy csak 160 ctm-erre vitték őket, s ott szerencsésjókra megakadtak.

Igaz az is, hogy tornatanárunk éppen ezen sinekbe kapaszkodva, ezen verseny ellen óvást emelt, kérvén a versenybírószágot, hogy holtversenyé nyilváníttassék, lévén ő abban a téves meggyőződésben, hogy ott is ugy, mint az egyénekenél versenyekben a holtversenyenél mind a ketten díjaztatnak. Pedig ez tévedés, mert a tömeges versenyenél csak is a győztes díjaztatik.

A referáda továbbá ezt mondja: „Legnagyobb sikerét azonban intézetünk a korona átvitelénél aratta, hol az összes vidéki növendékek vezetésével *Váry* tornatanárunk lett megbizva, ki tisztét a főrendező teljes elismerésével oldotta meg“ stb.

Ez már, boesánatot kérek, nem áll. A gyülekezés a *Károly* kaszányában s az *Ujépületben* volt. A ki legkorábban érkezett oda, az ment ki a másik kapun elől, s utána a többiek. Véletlenül a rozsnyóiak legkorábban érkezvén oda, legelől mentek, de nem voltak megbizva semmivel. S a legnagyobb siker, a mit itt arattak, az volt, hogy hamarabb látták meg a sz. koronát mint mi. Mi többet, illetve több ideig izzadtunk és szorultunk és későbbben láttuk meg a sz. koronát egy néhány perczel, de láttuk, s ez a fő.

Tehát a czélhoz értünk mi is. . .

Eunyt kívántam a rozsnyói referádára vonatkozólag megjegyezni. Egyebekben „béke“ velünk!

Maradtam tek. Szerkesztő urnak alázatos szolgálja Rimaszombat *Michnay Gyula*, tornatanár.

*) E rovat alatt közlöttekért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Hivatalos közlemény.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat.

699/96. sz. — A felügyeletem alatt álló nagyrozezi kir. járásbírószágnál megüresedett s az 1893. IV. t.-cz.-ben megállapított illetményekkel javadalmazott írnokei állásra a kassai kir. ítélőtáblai elnök ur ó méltóságának 1896. évi június hó 5-én 1516. sz. rendelete folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást élnyerni óhajtnák, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 1. és 19. §§-aiban meghatározott feltételeket, hadkötelezettségi viszonyukat s eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaik, melyben az ügyv. szab. 5. §-ában felsorolt esetleges sógorsági vagy rokonsági viszony is felmentendő. — az ugyanazon §-ban szabályozott módon jelen hirdeteménynek a hivatalos lapban leendő, harmadszori megjelenésétől számítandó negy (4) hét alatt hozzam annál bizonyosabban benyujtsák, minthogy az elkéssetten beérkező kérvények figyelembe vétettni nem fognak. Megjegyzem, hogy ezen állásra csak oly pályázó fog kineveztetni, ki a telekkönyvi vizsgát sikerrel letette.

Rimaszombat, 1896. június hó 19-én.

Kubinyi Aladár, kir. tszéki elnök.

Felelős szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelt-
teljesen tudatni, hogy **27 év óta fennálló czi-
pészüzletemet és raktáramat** a tavaszi és
nyári idejére **női-, férfi- és gyermek-**, részint
saját műhelyemben fiam felügyelete alatt készít,
részint előkelő **budapesti és bécsi gyárakból**
beszerzett **minden fajta lábbeliárukkal dúsan**
felszereltem, minnek folytán azon kedvező hely-
zetben vagyok, hogy igen tisztelt látogatóim — fo-
kozott divatszertű igényeit is — akár kész, akár
megrendelésre gyorsan előállítandó áruimmal, **leg-
jutányosabb árakon**, kielégíthetem.

Az a jó hírnév, mely üzletemhez kezdettől
fogva fűződik, biztosítékot szolgálhat jövőben is
a tisztelt közönségnek arra nézve, hogy szíves meg-
rendeléseim gyors, pontos és lelkiismeretes telje-
sítése által teljes megelégedését fogom kiérdemelni.

Midőn a nagyérdemű közönség megtisztelő
figyelmébe újabban ajánlom magamat és üzletemet,
s irányomban eddig is tanúsított lekötelező párt-
fogásáért őszinte köszönetet mondok, maradtam

Rimaszombat, 1896. június hó

kiváló tisztelettel

Öz. KOVÁCS ZSIGMONDNÉ.

Árverési hirdetmény.

Jolsva r. t. város tulajdonát képező „Magura“ és
„Hlavina“ nevű erdőrészekben termelt és ajább kitént-
tett tűzifa-mennyiség **folyó évi június hó 30-ik**
napján d. e. 9 órakor Jolsván, a városház tanács-
termében zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés
útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni és pedig:

Magura erdőrészen kemény dorong 302 ürm.

lágys hasáb 5230 ürm.

Hlavina kemény dorong 1102 ürm.

Közelebbi felvilágosítást a városi erdőhivatal ad.

Kelt Jolsván, 1896. június 10.

Bazilides,
polgármester.

A magyar ált. **köszénbánya**

részvény-társulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

a közeledő

cséplési idényre

különös figyelmébe ajánlja a t. ez. **gazdálko-
dóknak**, valamint **gőzmalmosoknak, szesz-
gyárosoknak, téglá- és mészégetőknek** és
egyéb **iparvállalatoknak kazán- és szoba-
fűtéshez** kiválóan alkalmas

**akna-, cséplési koczka és dara-
bos szenét**

királdi és sajszentspéteri bányáiból **legju-
tányosabb áron**, egész kocsirakományokban,
minden állomásra szállítva. 5—6

Bérlethirdetés.

A nagyrócezi takarékpénztár a pia-
zon fekvő volt Nandrassy-féle emeletes
sarokházat örök áron megvevén, ennek
földszinti tágas

bolthelyiségét

f. é. júliustól kezdve egy nagyobb
kereskedés részére több évre bérbe
adja. — A bérlet feltételei iránt bővebb
felvilágosítást ad **Prékopa Károly**
vezérigazgató, a kinél a bérelni szándé-
kozók részéről a lakásra, mellékhelyisé-
gekre és egyéb igényekre vonatkozó
kivánalmak is bejelentendők.

Nagy-Rőcze, 1896. június hó.

2—3

Az igazgatóság.

Szállodai szobaberendezések eladása

Szállodámat újonnan berendezve az összes régi butorokat össze-
sen vagy egyenkint jutányosan — szabad kézből — eladom u. m.:

**Ágyak, Szekrények, Asztalok, Mosdók, Diványok,
Székek, arany- és fakeretű Tükrök, Matrácok, Ágytakarók,
Mosdószervizek, Paplanok, Pokróczok, Olajfestmények,
Csipkefüggönyök stb. stb.**

Megtekinthető Rimaszombatban

2—2

Gömöri Ede,

a „Három-Rózsa“ szállodásnál.

Hirdetmény.

181. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a miskolci kir. törvényszék 1896. évi 3361. számú
végzése következtében **Dr. Gärtner Samu** által kép-
viselt **Hoffman és Berger** javára **Stelkovic László**
ellen, 84 frt 41 kr. s jár. erejéig fogantatott kielégi-
tési végrehajtás útján lefoglalt és 320 ftra becsült ök-
rök, tinókból álló ingóságok nyilvános árverés útján el-
adatnak. —

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróságnak

1408/1896. számú végzése folytán 84 frt 41 kr. tőkekö-
vetelés, ennek 1894. évi október hó 2. napjától járó 6%
kamatai és eddig összesen 33 frt 26 krban bíróság már
megállapított költségei erejéig Alsó-Hangonyon, a hely-
színén leendő eszközésére **1896. évi július hó 10-ik**
napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és
ahhoz a venni szándékozók oly megígyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz.
107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a
legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1896. június 10. napján.

Kovács Géza, kir. jbirósági végrehajtó.

FLEISCHER és TÁRSA

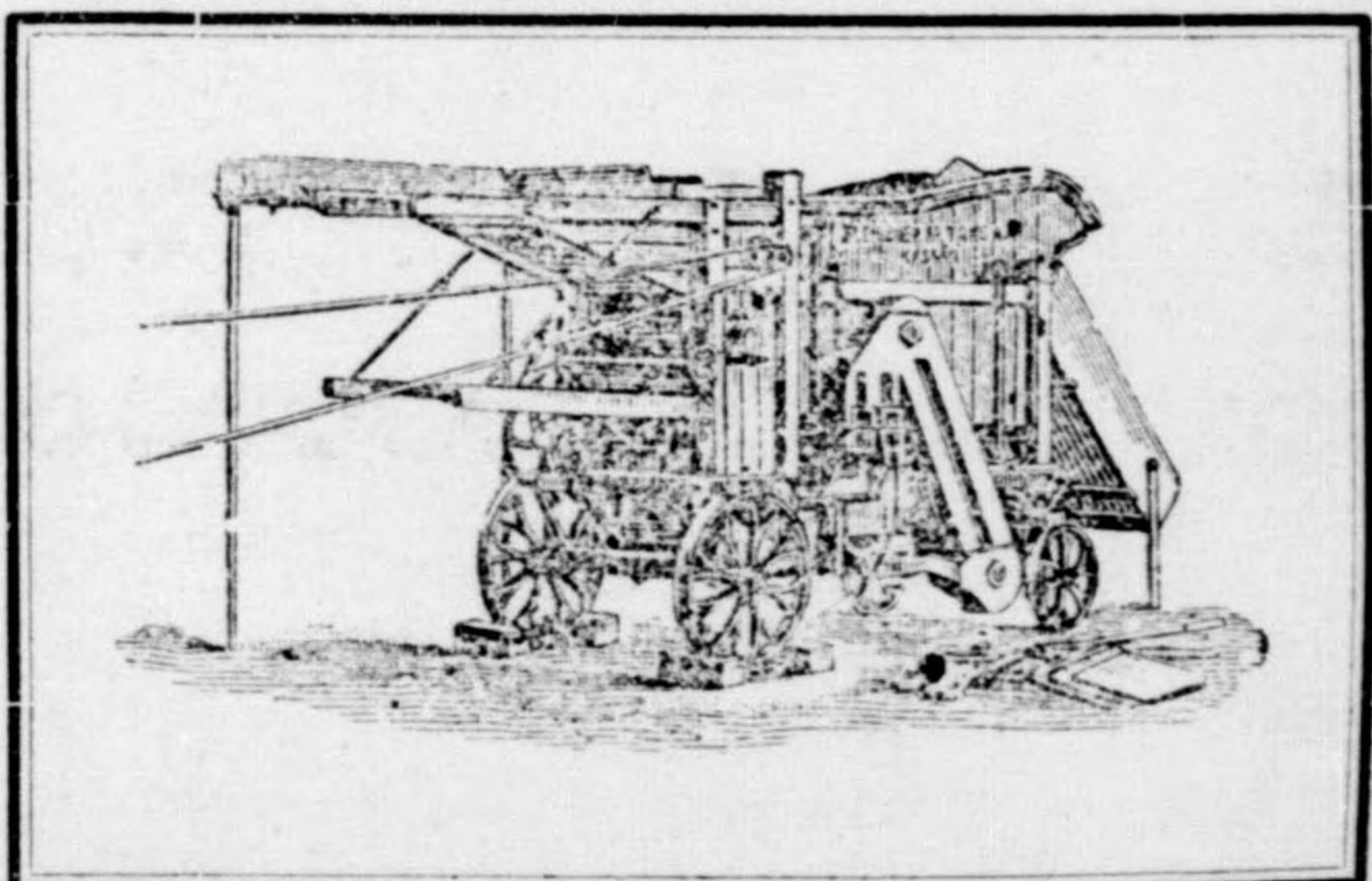
gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezelszerűen
s gondosan gyártott jóhírű gépeit a **közeledő nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járassal, jár-
gány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány-hajtásra is
alkalmazva, szalmarázó készülékkel vagy a nélkül.
Baker- és magtár-rostait, továbbá minden-
mű szivattyúkat, gőzgepeket és gőzkazáno-
kat. **Szeszgyár-berendezéseket**, m. p. Henze-
főzők, kavaró-készülékek, maláta- és bur-
gonya-zúzókat, malomberendezéseket. stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletet tartjuk állandóan. **Gazdasági gépeink** képes-,
valamint öntődénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és
bérmentve küldjük. 3—6

Tanulóul

egy 13—14 éves ifja, ki legalább 1—2 gymna-
siumi osztályt végzett, azonnal felfogadtatik öz.
Miskolczy Istvánné rimaszombati cukrászdá-
jában.

A feltételek felől értekezhetni lehet ugyanott
bármikor.

Vállalkozók figyelmébe.

A rimaszombati m. kir. földműves isko-
lánál a tisztviselők és tanulók élelmezése egy
vállalkozónak bérbe adatik. Közelebbi felvi-
lágosítással készséggel szolgál az

6—6

igazgatóság.

**Legujabb és legszebb
MOSÓ KELMÉK.**

19 kr.

méterenként I-ső rendű minőség.

17 kr.

méterenként II-od rendű minőség.

40 kr.

francia batisztok gyönyörű mintákban.

38 kr.

francia atlasz szaténok gyönyörű minták.

36 kr.

francia piqué-szaténok gyönyörű minták.

Legjobb minőségű vászonárak.

5 frttól feljebb

1 vég 30 rőfös czérnavászon

4 frt 80 krtól feljebb

1 vég 30 rőfös creász-vászon

5 frttól feljebb

1 vég 30 rőfös Schifon.

4 frt 50 krtól feljebb

1 vég 30 rőfös csérna-kanavász.

Valamint nagy választék női divat ruha-
kelmékben, melyen leszállított árak mellett,
továbbá még föl hívom a t. közönség becses
figyelmét nagy uri-, női- és gyermekezipő,
ugyszintén kalap raktáromra.

GLÜCKSTHAL MÓR.

Női blousok nagy választékban!!

Szőnyegek és gobelin-ágyterítők olcsó árak mellett!!

Nap- és esőernyők leszállított árak mellett!!